

CATALUNYA SOCIAL

Any VIII. Núm. 349

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

4 de febrer de 1928

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11 - BARCELONA

APARTAT 1036
TELÉF. 1171 A

Camí de la pau social

Durant els darrers anys, després de la guerra, s'ha produït en el món social un fenomen que jo m'atreiria a enunciar així: "Convenciment en tots els estaments de què les qüestions socials són qüestions de conjunt, a resoldre per tots plegats, i no a base de lluita de classes". I la conseqüència d'aquest convenciment ha estat l'entrada en molts esperits del principi de què la lluita de classes, de les mateixes classes que havien de treballar plegades en la producció, era contraproduent i portava dany a la societat i a les mateixes classes proletàries.

Com ha esdevingut el fenomen? Senzillament: l'experiència de Rússia ha fet obrir molts ulls; el fracàs del règim comunista ha estat un raig de llum per a molta gent que, sense gaire estudi dels problemes, vivia en el món de les il·lusions. Però per damunt d'això, el fet de l'arribada dels socialistes al poder en gran nombre de països, arribada dels socialistes que no ha innovat gran cosa en matèria social i econòmica, ha estat l'altre mitjà de convenciment de molts.

Des de les altures del poder els socialistes han obrat en el sentit únic en què podien obrar. I si han procurat alleujar les classes treballadores ha estat cercant la solució de problemes d'intensificació de la producció i no amb mides dels seus antics programes doctrinaris.

Cercant mitjans per a tallar els abusos de la propietat, per a protegir els febles, per assegurar els riscos de la vida dels treballadors i de les classes humils, per a fer produir ço que restava improductiu, per a evitar especulacions fantàstiques, des del punt de mira negatiu; i cercar mitjans per acostar el capital al treball, per a certes participacions en els riscos de l'empresa (assaig de l'accionariat obrer, per exemple), per a crear institucions socials de tota mena, des del punt de mira positiu:

heus aquí un programa que s'ha anat desenvolupant pels propis socialistes des del poder i per tots els partits i agrupacions socials en general. L'exemple dels Estats Units, no precisament a base de lluita de classes, sinó a base d'una major participació en els beneficis de la producció per la seva intensificació, ha servit també molt en aquest camí.

Amb tots aquests elements s'ha pogut arribar a la concreció de l'ideari següent: primer, que no hi ha partit ni escola social que s'oposi avui a la intensificació de la producció per tots els mitjans lícits i no atemptatoris a la naturalesa de l'home; segon, que tothom accepta aquelles mides de caràcter legal que tendeixin a la protecció dels desvalguts i dels febles, fundant-se precisament en aquella màxima cristiana d'En Lacordaire quan deia que "la llei és la protecció del dèbil"; tercer, que cap partit ni cap escola s'oposa avui a la implantació de les assegurances de caràcter social, tals i com les de vellesa, atur forçós, malaltia, maternitat, etc.; i quart, que la lluita de classes haurà pogut produir-se en un cert moment d'incomprensió i d'odi social, però que no pot propugnar-se com a base de progrés social ni tan sols a base d'un major benestar de les classes proletàries a les quals, en definitiva, produeix més dany que a ningú.

No sembla sinó que una nova clarícia s'hagi obert en el cel de la nostra societat i que una nova aurora hagi vingut a anunciar un nou dia de solucions per a trobar la pau social, aquesta pau tan desitjada i d'essència cristiana sempre. Quants i quants anys feia que tots els sociòlegs cristians anaven propugnant el principi de l'acord per l'existència com antídote del de la lluita per la vida. Per fi, sembla que els fets estan a punt de donar-los la raó.

Sàtira

En la polèmica, un hom quan parla o escriu per a combatre una doctrina o persona, o per a desarrrelar una pràctica, pot fer-ho de maneres diverses.

O parlant amb raons, demostrant la falsedat d'aquella doctrina, els inconvenients d'aquella pràctica o els defectes d'aquella persona, per a donar peu a la consegüent negació o aversió: sistema aquest el més racional de tots els possibles quan la polèmica és entre persones de bona fe i sana intenció, al qual es pot pròpiament aplicar aquella sentència segons la qual de la discussió en surt la llum. Realment una tal polèmica, o millor diríem, conversa, és equivalent a un estudi on els horitzons descoberts per un dels interlocutors vénen il·luminats per les llums que hi aporta l'altre i la qüestió va presentant tots els caires successivament per l'estímul que mútuament s'encomanen els polemistes. En la vida dels estudiants és freqüent el cas de dos que s'ajunten a estudiar una assignatura, i l'experiència en demostra la utilitat i els avantatges...

O emprant l'invectiva, ço és, posant al descobert tota la lletjor o maldat d'allò que es vol combatre cercant un efecte damunt la imaginació o el sentiment per a suggerir en aquestes facultats un horror i una aversió davant per davant d'aquella cosa combatuda. És un sistema aquest adaptat a les multituds que senten i imaginem més que no volen i pensen, sistema que ha proporcionat impensats èxits als contradictors de la religió catòlica començant per presentar-la calumniosament amb defectes que no té i acabant per concitar la ira de les multituds ignares contra aquells suposats defectes. La lliçó l'han apres de Voltaire de qui deia Montesquieu: *Quan Voltaire llegeix un llibre el fa: i després impugna allò que ha fet*. Així aquells es pinten la religió catòlica com els convé que sigui i després impugnen allò que ells s'han pintat al seu gust.

O, finalment, es pot fer ús en la polèmica de la sàtira, cercant el caire ridícul de la persona, de l'opinió o del costum que es vol contradir, per a ferir-los amb la daga florentina d'una mitja rialla i infectar-los amb el verí del menyspreu. Els escriptors que han combatut i combaten la religió catòlica es decanten instintivament al sistema de la sàtira i usen i abusen d'ella, i es comprèn que així actuïn. Perquè per a combatre-la amb raons no tenen prou talent ni troben prou vulnerable una religió com la catòlica, tan raonada, tan acordada a la naturalesa humana, tan exaltada i glorificada per l'experiència i la història, tan impregnada de bondat, de veritat i de bellesa. I si la combaten amb invectives i declamacions tumultuoses es troben que elles perden la seva eficàcia a mesura que es van descobrint les calúmnies que li pengen. Altrament la sàtira és un gènere literari admirablement adequat més que cap altre a la fredor espiritual, al positivisme i a l'escepticisme que solen predominar en els escriptors que, en perdre la fe, gairebé han perdut tota calor de convicció. I encara veiem una altra raó de la freqüència amb què s'usa la sàtira per a impug-

nar la religió, i és que la fe religiosa dona a qui n'està posseït un entusiasme i un fervor i una sensibilitat que el fan cada dia més i més delicat i suspicax davant les fiblades de la ironia despectiva, i és tot natural que els enemics d'aquesta fe, que més aviat es proposen vèncer que convèncer, empunyin aquella arma que comprenen ésser més feridora, encara que no fos més que per a causar major molèstia i dolor.

El polemista que s'ha de defensar contra arguments o invectives de l'enemic té el camp lliure per a qualsevol actuació. Totes les defenses són viables si són justes o prudents. El defensar-se, però, contra les sàtires d'impugnadors exercitats en aquesta arma reclama una especial prudència.

Es pot respondre a la burla amb la invectiva, mostrant com un hom s'ha sentit ferit d'aquella sàtira. De fet la sàtira naturalment mou en la persona que n'és víctima la indignació i l'expressar-la amb vehemència serà generalment la pitjor resposta i la manera de caure en ridícul de dret a dret, ço és, de donar la màxima eficàcia al sistema satíric de l'enemic.

Podré respondre a la burxada del satíric amb fredes raons, exposant i demostrant desapassionadament el fonament de les pròpies creences i pràctiques, i com elles no són pas coses de riure, sinó que afecten molt directament a l'honorabilitat de la vida, al benestar social, als drets i deures de la persona. Molta habilitat s'haurà de menester per portar la conversa a un terreny raonable; tombar vers el caire seriós una controvèrsia que s'ha començat rient és cosa difícil, per no dir impossible. Més fàcil sol ésser seguir el camí invers; tirar a jocosa una conversa que s'ha començat en to formal.

Hi ha encara el tercer recurs de respondre a la sàtira amb altra sàtira. No és pas resposta inadequada si el que respon té més perspicàcia i agudeses que el qui comença. El sistema, però, és perillós. Diu l'adagi que *qui pica primer pica dos cops*. Qui ha començat té al seu favor que ha portat la qüestió al terreny de la seva predilecció i, per dir-ho així, dicta a l'altre les respostes que difícilment semblaran tan enginyoses i agudes.

Quedarà finalment el sistema de tornar el silenci per resposta. Creiem que gairebé sempre el mètode del silenci és el més excel·lent. El callar davant d'una burla és menysprear-la sens exasperar-la, és negar-se a lluitar amb armes impròpies de les qüestions elevades, és no dar el dret de la discussió quan aquesta es porta a un terreny indigne d'ella, és ofegar la sàtira amb la profunditat o glaçar-la amb la fredor del mutisme.

* * *

La sàtira en la literatura té la seva utilitat i eficàcia. La Bruyère diu justament: "no convé pas posar ridícul allí on no hi és: això fóra estragar el gust i corrompre el propi judici i el dels altres.

Però el ridícul que hi hagi en qualque lloc convé veure-l'hi i treure'n partit amb gràcia de manera que agradi i instrueixi".

Això vol dir que s'ha de gastar la sàtira amb certa avarícia, no sense to ni so, i sempre amb bon fi, per l'estil de la sal.

En els temps moderns no manquen qualques escriptors que conreen la sàtira de tort i de través i en qualsevol matèria. Han fet de la sàtira un esport i la tenen no com un mitjà, sinó com un fi: la sàtira per la sàtira. Tant com els que prenen els escacs, no com un joc, sinó com una ciència. El desig de l'originalitat, la pruija de mostrar l'enginy els posa en estat de perpètua ironia. La seva visió de

totes les coses és unilateral. Si tenen quelcom de ridícul, aquest caire és l'únic que hi veuen, i si de ridícul no en tenen res, ells n'hi posen un granet amb la seva fantasia. La qüestió és no desfer-se mai d'una perpètua mitja rialla ni davant d'aquelles coses més sagrades. Sòcrates gastava la ironia per a instruir els seus deixebles en el bé i en la veritat. Diògenes, en canvi, es burlava de la seva ombra. El primer fou el pare dels filòsofs; el segon ho fou dels cíncics. La ironia perpètua empeny irresistiblement al cinisme. Tot el que té d'estimulant i alegroia la ironia prudent i oportuna, té d'atipador i revulsiu el cinisme.

JAUME RAVENTÓS

A propòsit de la mort de Blasco Ibáñez

Alguns diaris, en donar compte de la mort de l'escriptor Blasco Ibáñez, han dit que era el millor novel·lista espanyol. Aquesta afirmació és desmesurada i injusta. És cert que les seves obres han aconseguit estendre's arreu del món, però això no vol dir que sigui superior als escriptors que no han pogut traspassar les fronteres. Blasco Ibáñez sabia fer sonar els clarins estridents del reclam i, per tant, no ha d'estranyar-nos que la gent es fixés en ell. Tenia —no ho volem negar— temperament de novel·lista i sabia donar relleu i plasticitat a les seves narracions, però com a escriptor era molt inferior a altres novel·listes les obres dels quals no han obtingut com les d'ell tanta ressonància. Blasco Ibáñez no era pas un estilista. Algunes de les seves obres tenen emoció tràgica, però són incorrectes de forma i estan escrites de cara al gros públic. Aquest és el secret del seu èxit. A tot arreu la gent selecta forma una petita minoria que estima i admira les grans obres, però que no pot donar a aquestes una gran celebritat. Un poeta pur tindrà únicament un petit nucli d'admiradors al seu entorn. En canvi un escriptor que afalagui les passions del poble obtindrà una gran popularitat.

Quan es desvetllà en ell la vocació de novel·lista, i va escriure les primeres novel·les, l'ànima de la seva terra batejava en les seves obres. Segurament aquestes obres són les úniques que quedaran. "Arroz y tartana", "Flor de mayo", "La Barraca" i "Cañas y barro", són sens dubte molt superiors a les obres que en aquests darrers temps li han donat tanta popularitat. Els amics del novel·lista han fet constar que abandonà la novel·la local, per a lliurar-se en cos i ànima a la literatura universal. No sabem pas què volen dir amb això. Encara que sembli una paradoxa, les obres, com més locals, més universals són. La literatura universal no és res més que una abstracció. Si un poeta escrivís un sonet lloant la bellesa de les roses del seu jardí, i aquest sonet fos pulquèrrim de forma i extraordinàriament ben fet, esdevindria universal. El gran poeta Mistral va cantar únicament la bellesa de les terres que esguardaven els seus ulls, i qui pot negar que les seves obres han traspassat la frontera i que produeixen un goig emotiu i estètic als homes d'arreu del món! Voleu

una obra més local i particularista que "El Quixot" de Cervantes? Petrarca no donava importància a la poesia íntima que va escriure en llengua vernàcula, i no obstant, les seves cançons i els seus sonets han passat a la posteritat i ningú no es recorda de les obres sàvies que va escriure en llengua llatina.

Dintre d'uns quants anys de l'obra de Blasco Ibáñez únicament quedarà "La Barraca", "Cañas y barro" i alguna altra.

Les seves obres sectàries, malgrat la difusió que han obtingut, restaran completament oblidades. No hi ha una persona una mica culta que pugui defensar-les. Blasco Ibáñez no va crear pas un sistema filosòfic oposat al cristianisme. Es va limitar, com els demagogs vulgars i indocumentats, a estrafer les figures de la història i a combatre els principis bàsics del cristianisme servint-se de tòpics rebregats. I com és possible, algú objectarà, que tingués tanta fama un home que havia posat mantes vegades de manifest el seu sectarisme? Precisament per això tenia fama. Poseu-vos al mig d'una plaça pública fent brillar en les vostres mans les armes destructores, i veureu com de seguida us ajudarà la gent a destruir. En canvi si voleu fer obra constructiva ningú no us ajudarà a arrencar les pedres de la terra per a donar forma real i corpòria a l'edifici que us proposeu construir. Blasco Ibáñez feia brillar en les seves mans les armes destructores i, per tant, no ens ha d'estranyar que arreu del món trobés admiradors. Si la seva veu hagués estat pura s'hauria perdut en el desert de la indiferència.

Blasco Ibáñez es proposava escriure una obra contra la Inquisició: Aquesta obra hauria obtingut una gran ressonància. Els sectaris de tot el món haurien brandat davant d'ell l'encenser de la lloança càlida i apassionada. Certament que hauria estat una obra sense cap consistència filosòfica, però la plebs hauria bramulat d'entusiasme i haurien voleiat les campanes de tots els cloquers sectaris. Afortunadament aquesta obra no s'ha escrit.

Blasco Ibáñez ha mort sense penedir-se públicament d'haver escrit tantes obres sectàries. Els seus ulls s'han clos, i, per tant, és el Jutge suprem que l'ha de judicar i no nosaltres. Que Déu l'hagi perdonat.

Joan Maragall i Joan Crexells

Aquest Francesc Pujols, de qui molt oportunament i justa el nostre il·lustre redactor Don Jaume Raventós protestava suara (1) per la insensata aspiració exposada en un recent opuscle, i que sembla ésser la conclusió de totes les seves obres: que la ciència catalana té la missió d'enfonsar el catolicisme; aquest autor que fa vehicle d'un propòsit irrisori tant com blasfem, una literatura cuinada als fogons d'un Pitarra filòsof, representa una variant més aviat grotesca entre nosaltres d'un cos de doctrina que l'Església ha damnat en ocasions diverses, el nacionalisme filosòfic, és a dir, la divinització de la nació. Bo i essent l'Església mantenedora més que ningú del sentiment de pàtria, bo i essent els seus homes areu precisament els patriotes més abnegats, i més quan la causa que defensen s'exalta fins als extrems d'una Polònia i d'una Irlanda, reprova no obstant, i amb raó abundantíssima, que aquell amor es desordeni i passi al davant de totes les coses, ocupant el lloc de Déu. La nació, irredenta o triomfant, ha d'ésser estimada com a tal nació i no com a divinitat. La pàtria, ni quan frueix de l'esclat gloriós que li dona la possessió d'un Estat amb totes les prerrogatives ni quan les circumstàncies la sepulquen en els dominis del silenci, no és mai en ella mateixa el fi de l'home. Aquesta veritat de seny natural, recordada per l'Església en recentis condemnacions, ben sorolloses, hi ha massa gent que l'oblida.

Una fase més seriosa de l'error nacionalista-filosòfic entre nosaltres, més greu tal volta que el d'En Francesc Pujols, per la correcció i *tenue* acreditada del seu autor, la pot representar certa pàgina antològica d'En Joan Crexells, que proposa a l'honor i a l'admiració dels lectors el número del passat gener de *La Nova Revista*. El títol és prou eloqüent, i massa. Revela tota una metafísica, i si, com és de lògica pensar, reflecteix les idees centrals de l'escriptor, ara s'explica el perquè de la seva alambicada "probitat científica", i el perquè de la seva mort laica. "*El cos immortal i l'ànima mortal*", vet aquí el títol. El cos humà es fa immortal en la nació i l'ànima humana es mor, fonent-se en la nació mateixa. Vet aquí les conclusions d'aquest assaig, que comença a pendre per base, sense raó ni justícia (2), el *Cant Espiritual* d'En Maragall.

Suscitades de bell nou les discussions al volt de l'immortal poeta, després del llibre d'En Josep Pijoan, refutat amb vigoria per molts, i a més amb justesa cristiana per nostre altre car company En Manuel de Montoliu (3), el *Cant Espiritual* ha estat comentat de diverses maneres. Sembla talment una peça de controvèrsia, però no s'acaba de comprendre com malgrat la seva gran transparència, que fa la seva exegesi tan senzilla al través de la finíssima es-

piritualitat maragalliana, sobretot tinguda en compte la fi piadosa i justa del poeta, no és entesa i àdhuc és discutida per talents dels quals, com el de M. Dwelshauvers en un llibre eixit no fa gaire, teníem dret a esperar millor comprensió. I més si es té en compte, com és indispensable, l'apologia raonada, l'explicació suficient, que en féu amb el doble pes de la seva autoritat i de la seva amistat amb el poeta, el P. Miquel d'Esplugues, en el seu estudi definitiu sobre En Maragall, massa oblidat en les actuals polèmiques (4).

"Maragall, en el *Cant Espiritual*, expressa el sentiment profundament humà de l'adhesió a la terra, al temps, a les coses que a un hom volten" — així resumeix En Crexells la seva mutilada accepció del poema, oblidant o negligint que major que a la terra era l'adhesió del poeta al Senyor al qual comença invocant com a autor de les coses i de llur bellesa, i la confiança en el qual és el cim i conclusió del càntic. D'aquella aspiració que enlaira com un flam tota la pregària, d'aquella petició al Senyor, que li doni uns ulls més grans

per contemplar la vostra faç immensa,

no en sap o no en vol saber res En Crexells. En Maragall, segons diu, només pensava en les coses terrenals i volia eternitzar-les. "Ell voldria fer eterns tots els moments de la seva vida, ella voldria prestar eternitat a totes les coses contingents que el volten." Aquesta glosa és abusiva. L'autor del *Cant Espiritual* el que deia era: "Jo que voldria aturar a tants moments de cada dia..." Deia a tants, no deia a tots. I si en altre vers exclama: "aquesta terra amb tot lo que s'hi cria... no podria ésser també ma pàtria celestial?", no crec que s'allunyi gaire el sentit d'això, com no se n'allunya el sentit general del Càntic, d'aquella beatitud del Sermó de la Muntanya: "Benaventurats els mansuets, perquè ells en herència hauran la terra" (Mt. 5, 4).

"Hi ha un fons humà profund en aquest desig d'immortalitat del propi cos i de totes les coses que per ell són conegudes", diu En Crexells, en comentari temàtic a la citació maragalliana. Tot l'assaig reposa en la supremacia del cos i dels sentits, atribuint al cos l'exclusiva no sols del coneixement sinó de l'aspiració a la immortalitat, prescindint de la intel·ligència i de l'ànima. I al voltant de la manera de realitzar aquest desig corporal i no espiritual d'immortalitat, explana el seu pensament no pas demanant a Déu l'obertura d'uns ulls més grans ni una major naixença. Ell agafa d'En Maragall la contemplació de la bellesa sensible, aquella adhesió molt humana i no pas il·lícita a un cristià en el sentit que s'hi adheria l'"insigne poeta que sortí d'aquest món amb una mort piíssima", com amb frase definitiva saludà el seu traspàs el Bisbe Torras i Bages (5). Però no aprèn En Crexells de l'autor del *Cant Espiritual* l'aixecar els ulls al cel ni l'eternitzar-se ell

(1) CATALUNYA SOCIAL, núm. 347.

(2) Suposo que els inventors de la teoria de l'any de dol, segons la qual no és lícit atacar abans d'aquest període un autor mort, no tindran res a dir de la meua crítica de les idees d'En Crexells, que ja fa dies que li celebraren l'aniversari.

(3) Últim número de *La Paraula Cristiana*.

(4) P. Miquel d'Esplugues, *Semblances (En Maragall, El Cardenal Vives, El Bisbe Torras)*, 1926.

(5) Al davant de la pastoral *El Sant Sacrifici* (1912).

i sentits i en certa manera les coses estimades, lliurant-se en mans del Senyor de l'eternitat.

Joan Crexells, al revés de Joan Maragall cerca l'eternitat per terra. I comença revelant-se materialista pel fet de desitjar tan sols la immortalitat del cos, i sensualista filosòfic pel fet de dir que totes les coses ens són pel cos conegudes. I aquell seu materialisme i sensualisme emplen la totalitat de l'esmentada "pàgina antològica", i li inspiren, vana solució, la tesi referida: l'eternitat del cos en la nació, sobrevivint a l'ànima, que al revés del cos, és limitada, i s'evapora en la nació mateixa.

La immortalitat de l'ànima és per a En Crexells un concepte incomprès, estrany, indefinible i agnòstic. Ni sap què vol dir eternitat de l'ànima, ni sap —com podia saber-ho?— què és ço que En Maragall volia. Tradueix el desig maragallià, tan clar, tan transparent, en una absurda demanda de "l'eternitat de la imperfecció". Es a dir, gira al revés el sentiment del poeta. Quan aquest exclamava, a la faç del Criador

si heu fet les coses a mos ulls tan belles

era perquè ja anticipava, ja pregustava, de certa manera, en aquesta terra i en les coses terrenals la beatitud de la perfecció divina.

Però aquestes qüestions, tan simples de veure, tan senzilles a l'intel·lecte cristià, es tornen en la mentalitat científista d'En Joan Crexells terriblement obscures. I vet aquí que semblant estranyar-se que En Maragall aspirés a l'eternitat de la imperfecció (?), de seguida l'ofereix ell mateix, aquesta immortalitat de la imperfecció, com a cosa seva. "Hi ha una mena d'immortalitat del nostre cos, d'immortalitat de la nostra visió parcial del món [i ve del cos la visió parcial del món?]. Aquesta immortalitat és anomenada nació. La nació és la gran vencedora del temps [fins a quantes centúries?], la gran eternitzadora del cos (?)." I especulant abusivament amb els termes, no sabent explicar-se el sentit de la imatge moralista, filla de la lliçó pauliniana, que els individus són membres del cos social, membres de la humanitat, tomba en el vell i obstinat error d'absolutistes i socialistes i després d'haver negat a l'individu existència personal, li nega com a tal individu vida eterna (6).

"El cos de la nació és més fort que el cos individual; l'ànima de la nació és, en canvi, més dèbil que l'ànima individual; la llengua, la història, el sentiment patriòtic, són coses moridores: poden desaparèixer i la gent les oblida." Vet aquí una perspectiva ben estranya. El cos es sobreviu en la nació, l'ànima no. El sistema d'En Crexells no pot donar la immortalitat de l'ànima individual ni colectiva; garanteix, però —singular teoria— la immortalitat dels defectes. L'eternitat dels tics, dels defectes morals, de la imperfecció: això, com formant part del cos, sobreviurà; la llengua, la història, els sentiments, no.

"Els nostres tics personals en la nostra concepció del món, quan representen quelcom d'essencial, es veuen eternitzats en la nació." "Els nostres defectes morals es veuen magnificats en els defectes nacionals." "Una imperfecció [el patriotisme, forma d'egoisme nacional] esdevé en certa manera cosa eter-

na, ennoblida." Aquesta tesi, que immortalitza el cos i els tics i defectes i declara moridores la història i el sentiment, ultra el cabdell d'errors religiosos, ultra el garbuix lògic, ben notori en un a qui lloen per la "probitat mental", representa no menys que el negar o capgirar la tradició, que és precisament ço que se n'ha dit l'ànima dels pobles, que perpetua, o fa durar almenys, en el temps, els elements nobles de les persones morals i collectives: els vincles de llengua, història, costums, caràcter, geni nacional i record dels grans homes. La teoria d'En Crexells és la negació d'"aquella solidaritat moral i afectiva dels ciutadans —com diu el Dr. Torras i Bages—, aquella tradició que és com una solidaritat immensa, com una transmissió i comunicació de vida entre els homes passats, presents i futurs que viuen en un país" (7).

No hem llegit, ni vist, un treball que els biògrafs esmenten com a típic d'En Crexells, l'estudi polític *De Hobbes a Maurras*. Al través d'algunes citacions i segons fe dels comentaristes, entenem que pledejava per la democràcia, defensant almenys la llibertat popular enfront de les concepcions absolutistes de Maurras i de Hobbes (8). Però certament l'actual assaig inèdit de *La Nova Revista* està rublert de l'esperit dels dos filòsofs del despotisme. Ben significativa és la citació que En Crexells fa de l'autor del *Leviathan*, fent recolzar la seva teoria de l'ànima mortal fosa en l'Estat, en una frase de Hobbes descoratjadora a ulls i a esperits cristians, "*L'Estat és el Gran Déu mortal*". També recorda a Hobbes tot això de la confusió del cos individual amb el cos polític, la identificació de cos i esperit individuals en la nació (9). I aquell "*integrar-se en la nació*" que En Crexells inscriu com a síntesi final, en el sentit de fondre cos i esperit en la nació, no és la intenció, i potser i tot el llenguatge, del nacionalisme integral del pensador de l'*Action Française*? El dir que "la nació és el gran punt mig entre el cos i l'esperit" i el proclamar la tesi d'una "*ànima adscrita a una manera d'ésser contingent que fa la mortalitat o la limitació del nostre esperit*"; és a dir, la teoria de l'ànima mortal, com diu el títol de la "pàgina antològica", no respon també a doctrines i tendències maurrassianes? (10).

Ignorem en definitiva el lloc que aqueixa pàgina inèdita ocupa dins el pensament general d'En Crexells. No sabem si és d'abans o d'ençà de l'evolució que segons un seu amic semblava en ell iniciar-se, en què "el seu enlluernament per la cultura se li canviava per un respecte profund per la veritat" (per més que en la seva fi, voluntàriament laica, no semblà pas voler atansar-se a la *Veritat véritable*). No més sabem, i només volem dir, que la pàgina escollida per *La Nova Revista* per a honorar el seu record amb ocasió de l'aniversari, conté una ensenyança inacceptable sota tots els aspectes, i que així, *La Nova Revista* ha fet a la memòria del seu amic, i ens ha fet a tots, un flac servei.

R. RUCABADO

(7) Pròleg de la segona edició de *La Tradició Catalana*.

(8) *La Nova Revista*. Número d'Homenatge a Joan Crexells, febrer 1927 (p. 109).

(9) "En la nació, cos i esperit s'aproximen d'una faïso que en va cercar en l'individu". J. Crexells, *loc. cit.*

(10) *La Doctrine Catholique et l'Ecole de Maurras*, per J. Vialatoux. Lyon, 1927.

(6) Ve a punt recordar l'art. I del Codi Social de Malines: "*C'est l'homme, et chaque homme crée à l'image et à la ressemblance de Dieu, qui est immortel, et non pas la société.*"

El premi i el càstig socials

Una de les raons en què fonamenta el seu dictamen sobre la rabassa morta la Junta Central Agrària en el sentit de sancionar la redimibilitat forçosa, és el de premiar d'aquesta manera l'obra dels rabassaires d'eixermament de terres i de foment de l'agricultura pàtria. Aquest concepte, com inspirador nou de legislació social, creiem ofereix un dels aspectes més greus del dictamen.

No és possible conjugar el concepte de premi sense relacionar-lo amb la noció de càstig, com no poden valorar-se separadament els de justícia i els d'injustícia i de mèrit i de desmèrit. En el xoc de la concurrència de les energies individuals, cal que no manqui mai el regulador de l'autoritat suprema i independent, que proporcioni els mitjans de treball a tots, i que el restant sigui de la responsabilitat exclusiva de cada individu. La justícia d'aquesta manera no ha de decantar-se envers uns en perjudici dels altres ni tampoc desposseir a uns per regraciar la part adversa. Del contrari les forces concurrents no representarien el joc devés una finalitat superior a aconseguir, i a perfeccionar sinó parts pledejants sobre un objecte àlic dels uns i dels altres i la funció política de l'Estat es tornaria una autoritat judicial el fall de la qual fóra suprem i inapel·lable. Quan l'Estat es constitueix en autoritat judicial és que s'han subvertit uns valors i s'han trencat els vincles de la coordinació social. El reialme de classes s'ha entronitzat en la més alta magistratura.

No tot el que hom treballa en aquest món, deu esperar que li sigui premiat en aquest món mateix. Constitueix un destí providencial, la interdependència que naturalment trava l'egoisme del propi bé i els valors individuals, amb el bé comunal de la societat. D'aquesta forma o per aquesta llei és permès que en part hom ja en aquest món es rescabali del bé que proporciona al comú, de les seves aportacions al bé social. Això que es diu de l'individu, pot aplicar-se tanmateix a tota una classe. Al costat d'aquests, però, hi han d'haver sempre els desinteressats i pobres d'esperit qui laboren pel comú sense l'esperança de cap recompensa immediata. Desgraciats dels pobles que no en tenen força de tals homes! Aquests són els qui constitueixen el millor exemplari per a tots aquells altres qui, enduts d'un esperit desordenat de justícia o trempats d'un agut egoisme, volen que tot se'ls satisfaci de seguida. La societat hauria d'ésser erigida en creditora solvent dels seus esforços impagats.

La terra i la pagesia, dintre de la seva parençosa simplicitat, és la que planteja els problemes més embullats i complexos. Sempre s'errarà el qui vulgui equipar-la amb la indústria i el comerç. Els problemes d'aquella tots ofereixen un desenvolupament llarg i paulatí; es mantenen sense resoldre, sense avançar, ni replegar-se endarrera i segueixen plantejats en una espècie de viu-viu enutjosa. L'home que hi està entremig i que és com l'heroi del drama, en surt perdedor. Pot aprofitar-se dels avantatges que proporciona aquest caràcter dels problemes de la terra, mes també viu en el risc continu d'ésser-ne víc-

tima irredimible. Només pot aguantar-lo a l'home de la terra l'esperança que si un any la marceix, la perspectiva d'un any nou pot fer-l'hi reverdir, pot tornar a mustigar-se novament, tantost un altre any s'ha escolat. Així l'esperança i l'esperit de pobresa del pagès. Aquesta és la que ha eixermtat moltes terres, ha culturat botjars i ha convertit en belles terrasses de vinyes, pelades falde de muntanyes.

El procés d'una indústria o d'un comerç, és més rectilini i precipitat. Tot i la força de voluntat, no pot aguantar gaire l'esperança, per la manca física de mitjans que la sostinguin. Esdevé el descrèdit, la fallida. I és que el pagès es sosté damunt la terra que no es mou, ni s'enfonsa. L'obra del pagès constitueix un esforç purament individual, que pot mantenir-lo fins al sacrifici, fins a l'heroisme. En canvi l'industrial i el comerciant, tot i l'esforç individual magnànim que hi posin, deuen comptar imprescindiblement amb una cooperació social. I aquesta no es refia de l'individualisme exultat ni de la més desinteressada voluntat, ni del més enroentit heroisme, sinó de l'eficiència immediata de l'obra. Per això, darrera d'una fàbrica enrunada, o d'un comerç fallit, no hi queda res, sinó, si per cas, el desprestigi i el deshonor humà. En canvi, darrera d'un pagès empobrit en l'enriquiment d'una hisenda, roman aquesta que d'altres explotaran planerament. Els fruits, després seran d'un profit immediat i individual. Mes la terra, la terra eixermada, vindrà a augmentar la riquesa social.

Han de premiar-se, doncs, tots els qui guanyen noves terres per a la cultura, i fomenten així la riquesa pública? Si s'admet aquest principi, el sentit i esperit de justícia exigeix igualment, que es castigui els qui retenen erms i improductius sengles terratges. Què és més urgent i de més eficiència social, premiar els fomentadors de la riquesa o bé castigar els qui detenen el desenrotllament d'aquesta? El premi pot esdevenir un estímul per als no complidors de sos deures, mes el premi per la justa llei de tota sanció deu tenir el seu punt d'equilibri i contrabalanceig en el càstig. Des del moment, però, que no li porta assignat, és de cristià el suposar que es pensa que l'incompliment de certs deures socials està justificat per manca de mitjans que la mateixa societat o l'autoritat política ha estat incurosa de proporcionar. Aleshores cal, ans de premiar els uns, de fer faedor el premiar als altres perquè l'esperit de la veritable sanció no aparegui tèrbol i confusible i serveixi de veritable estímul i tingui tota l'eficiència d'una justícia distributiva.

Encara aquesta justícia distributiva exigeix per un suprem imperatiu categòric, que es premii a tots. I el premi millor com la més perfecta justícia, formula amb la màxima contundència, que siguin respectats els drets. Qui ha eixermtat les terres, guanyant-les per al patrimoni nacional, l'amo o bé el rabassaire en el cas de les destinades a la vinya? L'un i l'altre, els uns i els altres, car tots hi han cooperat, encara que de diversa manera, no per això menys onerosa i plena de sacrifici. El que hi ha, mants casos d'abusos

inevitables en tot contracte humà; i després, la necessitat d'adequar el contracte a noves modalitats, sense matar-ne l'esperit jurídic que l'informa. S'accentua la gravetat del cas, en el dictamen de la Junta Central Agrària, el de voler tornar per la justícia social i satisfer els abusos possibles o suposats, per la condonació de la propietat als qui han estat abusats, desposseint poc menys, que l'amo. Si s'implanta aquesta fórmula de recompensació social o de satisfacció de la justícia distributiva, és just igualment, que es doni també aquelles terres camps als parcers que fa anys que les sembren i àdhuc als obrers, aquelles fàbriques, els amos de les quals sembla o es pot provar d'alguna manera que han abusat en l'assignació de sous. Aquest principi que sembla informar el dictamen sobre la rabassa de la Junta Central Agrària erigeix en regla de sanció el desposseir de tota propietat als qui abusen o han abusat d'ella com a factor de la riquesa social, i de premiar

els abusats amb la condonació de la mateixa, baldament sigui amb alguna recompensa o tornes equivalents.

Tot plegat és un projecte temerari i perillós. Som dels qui pensen que el contracte de rabassa deu reformat-se. En una qüestió de tanta transcendència, la prudència aconsella d'escoltar totes les parts interessades i d'estudiar en la realitat les diverses modalitats que ofereix. Juristes del dret rural català, propietaris i parcers deuen ésser escoltats. Per endavant hi ha la informació del desaparegut Institut de Reformes Socials i el projecte de regulació de la dissolta Mancomunitat. La pau dels esperits ho exigeix, i el mateix foment de la riquesa. Fer-ho de pressa, només escoltant una part i la més radical, semblaria que es fes obra contraproduent a aquella que volem suposar intenten els legisladors.

ANGEL GRAU

Espurnes d'apostolat

Que sigui aquesta la paraula de tothom!

Conta l'*Etendard Franciscain*, això:

"A Bonn, un eminent cirurgià es disposava a operar un pagès que tenia un càncer a la llengua. Una munió de deixebles rodejava el doctor.

El cirurgià, dirigint-se al malalt, li diu:

—Es precis, mon amic, que us resigneu a pensar que després de l'operació no podreu enraonar més. I si heu d'expressar algun desig, si us convé dir qualche cosa a algú, aprofiteu els moments. Penseu bé que serà la darrera paraula que direu en la vostra vida. Acabada l'operació restareu mut.

Tots els circumstants, esguardant el malalt, esperaven amb ànsia el que diria.

El camperol acotà un moment el cap i de sobte eixiren dels seus llavis aquests mots:

"Lloat sigui Jesucrist!"

Una profunda emoció s'apoderà de tots els presents i unes llàgrimes rodolaren cara avall del cirurgià.

Es féu l'operació i aquell home restà mut."

Restà mut, però, després d'haver omplert totes les possibilitats de la seva vida (conscientíssim de la transcendència de la paraula darrera que acabava de dir) amb el màxim mot que podia compensar-li una mudesa de segles. Amb què, de millor, podria omplir ell, i nosaltres tots, cada instant, cada minut, cada hora de tota la vida?

Lloat sigui Jesucrist!

Pagesos de totes les comarques de la catalana terra, els qui teniu la llengua lliure i àgil dintre el coval de la boca, completeu, si us plau, la màxima lloança del cristianíssim pagès de Bonn deixant de blasfemar del bon Jesús i de l'Hòstia Santa i de la Santíssima Verge en qualsevol encontre de la vida!

Que els bous no marxen bé a la llaurada, "alabat sigui Jesucrist!"

Que el cavall us fa el ronsa i us bogeja i tira guitzes, "alabat sigui Jesucrist!"

Que no feu bona fira, "alabat sigui Jesucrist!"

Alabat sigui Jesucrist sempre, i en tot i a totes hores!

Que sigui aquesta la paraula de tothom; pagesos i no pagesos, vilatans i gent de ciutat, petits i grans, cristians tots de la terra!

Mn. LLUÍS G. PLA, Prev.

L'endèmia tuberculosa

Cal fixar-s'hi en aquesta plaga que tantes vides juvenívoles arrabassa cada any. A mils circulen els tòxics pels carrers de la massa confiada urbs.

Ara s'ha reunit, sota la presidència del senyor Ramon Albó i Martí, la Comissió Executiva de la Junta de la Lluita Antituberculosa de Barcelona. Assistiren a la sessió, entre altres, la senyoreta Dolors Sert, presidenta de la secció de senyores, i la secretària d'aquesta sessió donya Dolors Estalella de Deus. També hi concorregueren els representants del Sanatori Marítim de Calafell, Hospital de l'Esperit Sant, Sanatori Marítim de Sant Josep, Dispensari del carrer de Radas i de la Colònia Antituberculosa, Sanatori de la Verge de Montserrat, de Torre-Bonica, i llurs dispensaris.

Els reunits canviaren impressions sobre els projectes pendants d'estudi i d'una manera especial sobre la necessitat d'arbitrar recursos per a les dites institucions. Es lamentà vivament que molts organismes i particulars no arribin a adonar-se de la significació i valor social de la lluita antituberculosa, donant-se amb llastimosa freqüència el cas tristíssim de nombrosos tuberculosos que no poden ésser atesos, i encara és més de deplorar això, quan d'aconseguir-ho, s'arribaria a arrancar de la mort no poques vides en benefici de nombroses llars i de la pròpia societat. Com en diverses ocasions s'ha fet públic a Barcelona, existeixen de 18 a 20.000 tòxics, i desgraciadament aquesta xifra és suficientment significativa per a comprendre la importància del mal, el remei del qual no s'atén amb la sollicitud i generositat que el propi interès social reclama.

Els clàssics i nosaltres

III

Un cop ben dilucidada la distinció que tot cristià conscient està obligat a fer en el contingut intel·lectual i sobretot ètic de les antigues literatures clàssiques, podem entrar en peu ferm en la tasca de ponderació de la valor educativa que aquelles posseeixen. Però abans de començar l'exposició dels nostres arguments demostratius d'aquesta alta valor educativa dels clàssics, jutjem d'interès deixar ben remarcats que ha estat l'Església catòlica, adés en les paraules dels seus Pontífexs, adés en la pràctica pedagògica dels seus centres d'instrucció i d'educació, la que ha proclamat, en el curs de tots els segles de la seva existència, que no hi ha millor mètode per a la formació intel·lectual i per a l'educació formal del nostre esperit que el basat en l'estudi intens i aprofundit de la llengua sobiranament bella i del pensament humanament exemplar dels més nobles escriptors de les antigues literatures clàssiques. Aquesta devoció als clàssics no ha sofert mai variació ni ha tingut mai contradicció d'importància entre els catòlics més doctes i il·lustrats durant tots els segles que l'Església porta d'existència. La divergència d'opinions i la discussió entre els catòlics s'ha produït solament quan s'ha plantejat el problema de la conveniència de basar l'educació intel·lectual exclusivament en l'estudi de les obres dels més nobles escriptors clàssics o bé d'alternar o simultanejar aquest estudi amb el de les obres dels Pares de l'Església i les de tots aquells escriptors de la llatinitat cristiana que per l'excel·lència de llur estil i l'elevació de llur pensament mereixen el títol de clàssics cristians. Sols a mig segle passat, un bisbe francès, Monsenyor Gaume, prenent peu en certes tendències puritanistes de l'economista Frederic Bastiat, inicià una intensa campanya contra l'estudi dels clàssics pagans, el qual, segons ell, no podia tenir altre resultat que descristianitzar i paganitzar la joventut, i propugnà la tesi que s'havia de substituir radicalment aquest estudi pel dels grans escriptors de la llatinitat cristiana. Aquesta campanya que trobà eco en bona part del clergat i dels intel·lectuals catòlics de França, no fou de gran durada, puix ben aviat l'Església deixà entendre per l'òrgan de les més altes autoritats de la jerarquia eclesiàstica de França que el Catolicisme no faria mai seva la idea de decretar la proscripció de les literatures grega i llatina i que no desertaria mai de la seva tradicional adhesió a l'estudi dels clàssics.

Examinarem en articles successius la interessant tesi gaumista. Per avui ens acontentarem amb declarar que aquesta ja es troba completament descartada del pla de la discussió. El debat avui té lloc únicament entre els partidaris d'una o altra de les dues tesis abans esmentades: l'exclusivitat o la no-exclusivitat de l'estudi dels clàssics en l'educació humanista.

Però abans d'entrar en l'exposició i dilucidació d'aquestes dues tesis, ens interessa deixar ben demostrada l'actitud de franca simpatia que l'Església catòlica ha mantingut invariablement enfront de les literatures clàssiques, sempre cal tenir-ho ben present—que hagin estat prèviament sotmeses a la revisió se-

leccionadora de què parlàvem en l'article anterior (1). Els documents amb els quals podríem demostrar aquesta posició tradicional de l'Església catòlica avarquen tota la durada de la seva existència, des dels primers segles fins a la nostra època. Preferim, però, començar pels documents més moderns, per dues raons: la primera, perquè aquests són els que ens poden il·luminar amb més viva llum en les qüestions que s'agiten actualment en l'esfera de l'educació moderna al voltant dels clàssics; i la segona, perquè aquests documents moderns més que els antics serveixen per palesar la tenacitat que l'Església posa en la defensa dels clàssics, defensa sostinguda avui mateix pel seu alt magisteri contra els avassalladors corrents didàctics i pedagògics que voldrien imposar l'imperi sobirà del realisme científic en totes les esferes de l'educació.

El primer document que esmentarem és un passatge de l'Encíclica de Pius IX, adreçada amb data 21 de març de 1853 als prelats de França. El passatge diu així: "Que els joves siguin iniciats en les lletres humanes de fàcil que puguin aprendre a parlar i a escriure amb vera elegància i vera eloqüència estudiant tant les obres dels més savis dels Sants Pares, com les dels més preclars d'entre els escriptors pagans expurgades de tota màcula" (2).

En un breu adreçat a Monsenyor d'Avanzo l'1 d'abril de 1875, Pius IX escrivia: "Nos hem llegit amb molt de grat la lletra que vós heu escrit sobre l'ensenyament mixte de la llengua llatina... La llei de Crist va elevar la humanitat a les coses espirituals i la va educar en elles; així doncs no podia emprar un llenguatge distint d'aquell que el geni d'una societat carnal, tota adherida als únics béns de la terra, havia tan llarg temps parlat. I aquesta observació la confirmen els monuments literaris de cada segle que vós enumereu amb un encertat sentit de selecció... El vostre treball... persuadirà amb més eficàcia als mestres de la joventut que cal emprar per a sa educació les obres dels escriptors pagans i cristians" (3).

A mig segle passat la qüestió de l'estudi dels clàssics pagans havia provocat discussions apassionades en tota la clerecia del Baix Canadà. Amb el desig de posar un terme a la polèmica, el bisbe de Thoa, administrador de l'arxidiòcesi de Quebec, va recórrer a la suprema autoritat. La seva lletra a la Santa Seu fou contestada amb una altra signada amb data de 15 de febrer de 1867 pel Cardenal Patrizi, en nom de la Sagrada Congregació de Ritus. En aquesta contestació la qüestió és resolta en termes de la més categòrica claredat. D'ella extraïem els següents passatges (4): "Aquests Eminentíssims Pares (els cardenals

(1) No caldria fer constar que sempre que es tracti de publicacions dels clàssics amb finalitat documental o científica i destinades a l'ús dels alts centres d'estudi o al de l'alta crítica històrica o literària, no sols poden, ans encara deuen ésser publicats en tota llur integritat. Ens referim solament a les obres dels clàssics com instrument d'educació universal.

(2) Guillaume, *Les jésuites et les classiques chrétiens*, p. 73 sgs.

(3) Guillaume, *op. cit.*, 77 i sgs.

(4) Jules Verest, *La question des Humanités*, p. 140.

de l'esmentada Congregació) han sabut amb una viva dolor que greus discussions s'han promogut en el si d'aquesta clerecia, referents a la utilització dels autors pagans, àdhuc expurgats, en les classes del seminari i en els altres col·legis sotmesos a la vostra vigilància i a la vostra autoritat. Aquells que voldrien desterrar aquestes obres de les escoles no tenen segurament motius legítims per mostrar tanta sol·licitud i ansietat. Car, de fet, i ho prova una llarga i constant experiència, els joves, àdhuc aquells que aspiren al sacerdoci, poden sense perill educar-se en l'elegància de l'estil i en l'eloqüència de la paraula mitjançant l'estudi dels autors pagans corregits, així com mitjançant la lectura de les obres plenes de sapiència, que els sants Doctors de l'Església ens han deixat. *L'Església no sols tolera l'estudi d'aquests autors, ans encara l'autoritza formalment.* Testimoni l'Encíclica de nostre Sant Pare el Papa Pius IX, adreçada als bisbes de França amb data del 21 de març de 1853. (Vid. *supra*).

Tant o més expressius que aquests documents emanats de la Santa Seu sota el pontificat de Pius IX, són alguns textos pontificis del temps del seu successor Lleó XIII, aquest gran pontífex que entre els extraordinaris mèrits que el distingiren en els més diversos camps intel·lectuals, posseï el d'una depuradíssima educació clàssica, que ell aprengué amb tota la rigor dels mètodes tradicionals de la *Ratio Studiorum* dels col·legis de la Companyia de Jesús on ell havia estat educat, i que demostrà en les elegantíssimes poesies llatines, i en les Encíclicues que deixà escrites.

Traduïm de l'obra de Monsenyor de T'Serclaes, *Le Pape Léon XIII* (Société Saint-Augustin, 1894, t. I, p. 407) el següent passatge: "El 20 de maig de 1885 Lleó XIII decreta la fundació en el Seminari Romà, d'una escola d'alts estudis de les llengües i literatures italiana, llatina i grega. La lletra del Papa al Cardenal-Vicari concernent a aquest Institut és interessant per a les controvèrsies que dividiren temps ha als catòlics sobre l'estudi dels clàssics llatins i grecs. Després d'haver preconitzat l'estudi de la literatura en les seves relacions amb la civilització i el progrés de la intel·ligència, Lleó XIII declara que no vol parlar solament de la literatura moderna. "Al contrari, diu ell, és necessari ocupar-se encara més de la literatura dels antics romans (*immo apud nos plus est priscorum Romanorum literis tribuendum*), primerament, perquè la llengua llatina és en tot l'Occident la companya i l'auxiliar de la religió catòlica; segonament, perquè massa poques persones es dediquen a aquest gènere d'estudis, o perquè els que s'hi dediquen no hi posen prou interès, de manera que aquest lloable exercici d'escriure en llatí amb elegància i dignitat sembla haver caigut en desuetud. Cal també estudiar amb diligència els autors grecs; car els models grecs són tan excel·lents en tots els gèneres, que no podem imaginar res de més castigat ni de més perfecte..." Lleó XIII demostra a continuació que els Pares de l'Església "foren tots literats tant com els permeté l'època en què cadascú d'ells va viure; i entre ells n'hi ha de tan grans per l'art i el geni que poden resistir la comparació amb els més grans dels escriptors grecs i llatins". El Papa considera com un "extraordinari benefici que es deu a l'Església", la conservació de les obres dels antics poetes, historiadors i oradors llatins i grecs; i recorda finalment tot el

que han fet els Pontífexs romans per al foment de la literatura."

Creiem que els textos adduïts són més que suficients per deixar ben demostrada la simpatia amb què l'Església seguint una secular tradició, esguarda actualment l'estudi dels antics clàssics com instrument eficacíssim d'educació. Però no volem cloure el present article sense esmentar altres dos testimonis de qualitat, triats entre els intel·lectuals catòlics més eminents de la nostra època. El Cardenal Newman, que fou un humanista consumat, escrivia: "Els clàssics, els temes que ofereixen a l'exercici del pensament i els estudis als quals serveixen de fonament, han estat sempre l'instrument d'educació més adequat per a formar la cultura de la joventut... La qüestió que es tracta de resoldre és sols saber quin és el millor mitjà per a enfortir, polir i enriquir les facultats intel·lectuals. Que amb l'estudi dels poetes, historiadors i filòsofs de Grècia i Roma s'assoleix aquesta finalitat, és cosa demostrada per una llarga experiència" (5). També és plena de significació aquesta profunda observació del comte Joseph de Maistre, una de les glòries més altes del catolicisme francès: "Fixeu els ulls en un mapa-mundi, marqueu la ratlla on aquesta llengua universal (el llatí) ha emmudit i tindreu marcats els límits de la civilització i de la fraternitat europees" (6).

MANUEL DE MONTOLIU

(5) V. l'obra del P. Pablo Hernández, S. J. — *Juicio crítico sobre la educación antigua y la moderna*, p. 161.

(6) *Del Papa*, llib. I, cap. XX.

MOVIMENT SOCIAL

Junta Central d'Acció Catòlica

La Junta Central d'Acció Catòlica visità el cardenal de Toledo, qui confirmà en els càrrecs a tots els seus membres.

Anuncià que continuaria l'obra del cardenal Reig.

—La meua missió —afegí— no és donar noves normes ni modificar les establertes.

Si el temps, dintre de dos, de tres o de cinc anys aconsellés alguna modificació, llavors s'introduiria.

Mentrestant, el meu programa és: *fer jo*, i procurar que *facin* també els altres.

Terminà manifestant el cardenal que tardaria uns dies a celebrar-se una altra reunió de la Junta, mentre posa en ordre les seves ocupacions apremiants i urgents d'aquests primers dies i s'orienta sobre l'estat actual de les obres d'Acció Catòlica.

No cal pas dir que fidelment acatem per endavant les normes i orientacions que es digni donar el nou director suprem de l'Acció social catòlica d'Espanya per a major i més profitós desenvolupament de la mateixa.

El Cardenal doctor Segura manifestà amb tota senzillesa que encara no havia rebut de Roma el nomenament pontifici per a exercir tan altíssim càrrec, però que se li havia anunciat la tramesa.

Un precepte que no es compleix

Si hom recordés davant un auditori el precepte evangèlic: "estimeu-vos els uns als altres", la majoria de la gent creuria que no cal aquesta recordança perquè és conegut de tothom. Certament que tothom coneix aquest precepte, però digueu-me: quants són els homes que el practiquen? Com els pagans, estimem únicament els amics i menyspreem els que no pertanyen a la nostra cleda. De vegades us allarga la mà un home que us fa creure que està unit amb vosaltres amb vincles d'amistat i no us té ni una mica d'afecte i d'amor. Oh! si poguéssim conèixer els pensaments dels homes i les petites passions que porten dintre el pit!

No puc concebre el cristianisme sense amor. L'amor és consubstancial al cristianisme. Si el sàndal perfuma la destrat que el fereix, el cristià ha d'amorosir amb el bes del perdó la mà d'aquells que l'han ferit. La rancúnia ens entenebreix els ulls. L'home que no estima no coneix la dolçor de la pau cristiana. Estimant, el nostre esperit esdevé transparent com un cristall. Què és la santedat sinó un enamorament de Déu. Els sants són els que han estimat amb més intensitat i vehemència. Quan brilla dins el nostre pit la flama pura de l'amor sentim un menyspreu per les coses fugisseres de la vida.

Si el temps que esmercem posant de manifest les imperfeccions dels nostres germans l'esmercéssim esbrinant els nostres mancaments, seríem més bons i més perfectes del que som. Certament que és lícit i àdhuc necessari exhortar aquells que s'han allunyat del camí dreturer, però no hem d'anar al seu encalç amb bastons i glaïvis, sinó esgrimint l'arma persuasiva de la caritat i de l'amor. No hem de blasmar llurs defectes per la pruïja de fer creure la gent que nosaltres som més bons que els altres, o bé per ferir i humiliar els nostres germans, sinó amb el sant desig de portar-los per camins de llum i de pau.

No oblidem que no som altra cosa que una mica de pols i de cendra. Ni els diners ni la intel·ligència no ens poden fer creure que som superiors als altres. El bon Jesús no va venir al món a fer rics i savis els homes, sinó a salvar ànimes. La salvació de l'ànima és l'únic que ens ha d'interessar. Totes les altres coses són passatgeres.

Els intel·lectuals creuen massa en el poder abassegador de la intel·ligència. De què li servirà a l'home la cultura, si les tenebres planen damunt el seu esperit? Per això existeixen tants intel·lectuals vanitosos. Alguns d'ells arriben a creure que és una humiliació acotar el cap davant de Déu. La religió, diuen, és per als homes humils. Posen la filosofia per damunt de la religió. La fe no és possible sense la humilitat. Si els nostres ulls no són clars com els ulls dels infants, és endebades que els alcem al cel, perquè veurem únicament aquells fets que es desenrotllen dintre l'ordre natural. L'home únicament creu en els fets d'ordre sobrenatural quan sap mirar cap endintre posant la seva vida i la seva voluntat a les mans de Déu.

Durant l'any franciscà s'han dit coses molt be-

lles enaltint les virtuts del nostre Pare Sant Francesc. Llegint les poesies i els articles que s'han escrit per a posar de manifest la fervor franciscana, hom diria que són molt nombrosos els amics dels pobres i dels humils. Dissortadament no és així.

La castedat i la pobresa sempre seran temes suggestius per als poetes. És molt fàcil fer vibrar les cordes sonores d'una lira i cantar les excel·lències de madona Castedat. El que costa és practicar aquesta virtut excelsa. En la sensualitat també hi trobo una manca d'amor. El sensual no s'estima a ell mateix ni estima els altres. Si s'estimés, recordaria que el nostre cos santificat pels sagraments és el temple de l'Esperit Sant i, per tant, no es pot profanar. I si estimés els altres no llengaria una vida a l'abisme de la concupiscència per a satisfer un desig innoble.

Seria terrible saber els estralls que origina al món la concupiscència. En el fons del fons, en totes les febleses i les abjeccions humanes trobeu el monstre afrós de la lascívia. Quan la passió innoble exerceix un predomini damunt la matèria, l'home perd la seva ingènita grandesa. Entre ell i els irracionals hi ha molt poca diferència.

Hi ha homes tan egoistes que creuen que és lícit allargar la mà i abastar les fruites sucoses que cobegen. La fruita que més els plau és aquella que la llum acarona en les branques més altes. Com més amunt són més desig tenen de clavar-hi la dent...

Si ens estiméssim els uns als altres, hi hauria cap home capaç de llençar al fang una vida per a satisfer una passió innoble? Si ens estiméssim com germans no voldríem que per culpa nostra hi haguessin al món tantes dones dissortades que mai no coneixeran l'alegria d'una llar honrada. Però som tan miserables que arribem a creure que és lícit obtenir tot allò que desitgem, i que per aconseguir-ho tant se val que sigui sacrificada la vida dels nostres germans.

Aquesta manca d'amor és la causa que no floreixi en el camp social aquesta flor delicada que s'anomena amistat. Amistat vol dir desinterès. I on és el desinterès en la nostra vida de relació? Ens devorem els uns als altres. De vegades un germà nostre ens demana que li allarguem la mà perquè no té prou forces per pujar el calvari de la vida, i el deixem abandonat damunt la pols del camí.

Si estiméssim, el nostre cor seria roent com una flama. L'amor pur aniria a poc a poc portant-nos del damunt tots els egoismes i sabríem protegir-nos mútuament.

I hem de dir i repetir perquè ho sàpiguen aquells que ho han oblidat que no solament hem d'estimar els nostres amics, sinó també els nostres enemics. És natural que no tinguin tots els homes la mateixa visió del món i de la vida i, per tant, si hem de combatre llur ideari ho hem de fer sempre amb respecte i caritat. Posar de manifest els defectes dels nostres germans no és propi de cristians.

El servei més gran que farien els savis a la humanitat seria inventar un mirall damunt el qual

els homes vegessin reproduïts llurs defectes. Tenim un concepte exagerat dels nostres mèrits. Ens creiem superiors als altres perquè sabem veure els defectes dels nostres germans i en canvi ens mostrem benèvolts amb les nostres imperfeccions. Caldria que ens vegéssim tal com som en realitat i no tal com nosaltres suposem que som. Si ens ado-

nèssim de la nostra mesquinesa en alçar l'arma del greuge per a ferir el nostre germà, aquesta ens cauria de les mans. I en compte de perdre el temps cercant els defectes dels altres, ens recolliríem dins el santuari de la nostra ànima i cercaríem els camins de llum que ens han de portar a Déu.

J. CIVERA I SORMANI

Tomisme de Balmes

II

També aquí Balmes segueix el mestratge de Sant Tomàs d'Aquino en el preciós opuscle *De Regimine principum*. Amarat de la doctrina seguríssima beguda en les obres de l'Àngel de les Escoles i del gran Sant Pare de l'Església, Sant Joan Crisòstom, projecta raigs de llum claríssima sobre l'abast d'aquella frase de l'*origen diví del poder civil*. El Crisòstom en la seva homília a la carta de Sant Pau als Romans parlant de l'origen diví del poder civil, escriu: ¿Què vol dir, no hi ha poder que no vingui de Déu? ¿Tal volta que Déu ha constituït els prínceps i els reis? No diu això, respon, no parla de cap príncep en particular, sinó de la cosa en si mateixa. No diu, no hi ha príncep que no vingui de Déu, sinó no hi ha poder que no vingui de Déu. Descabdellant Balmes acuradament aquesta idea lluminosa, prova que és de dret diví l'existència d'un poder que governi la societat; mes res en concret ensenya l'Església quant a la forma en què aquest poder es comunica als governants, qui certament no són designats per dret diví, ni natural, en què Sant Pau ens declara a tots iguals. En el desenvolupament d'aquesta idea Balmes és clar, estupend, sublim i meravellós.

Segons la filosofia tomista l'home no ha estat criat per viure sol, com equivocadament ensenya Rousseau en el *Contracte Social*. La vida salvatge no és l'estat natural de l'home, com ho prova el preciós do de la paraula. La seva existència suposa una família, aquesta propendeix a formar-ne una altra de nova; les famílies estan unides entre si per relacions íntimes, trencades les quals no poden assolir a bastament la prosperitat temporal sense unir-se en societat. Aquesta no pot subsistir sense ordre, ni l'ordre sense justícia. Tant l'un com l'altra exigeixen una autoritat, que governi. Heus ací l'origen diví del poder civil, que tant fereix les oïdes de l'escola liberal. Déu, qui volgué criar l'home social, és també l'origen del poder civil, sense el qual no pot subsistir la societat, com sense la pàtria potestat no pot subsistir la família. Heus ací com la raó dicta amb evidència el que ensenya l'Escriptura santa, quan diu, que no hi ha poder que no vingui de Déu i que qui resisteix a l'autoritat resisteix a l'ordenació divina. No ensenya, ni ha ensenyat mai l'Església, quan inculca l'obligació d'obeir a les autoritats legítimament constituïdes, que Déu enviï les famílies governants amb una butlla d'institució. L'autoritat i la llei civil *indirectament* i *mediata* deriven de Déu, com ensenya Balmes en l'esmentat passatge.

A més, presenta Balmes un quadro formosíssim sobre la importància cabdal de l'actuació benèfica de l'Església en la civilització i progrés dels pobles. Un xic d'esquitllentes fa un gran elogi dels Papes, que donaren forta embranzida al moviment literari mig segle abans de l'aparició del Protestantisme; de la seva intervenció en la fundació de les universitats més famoses del món i en l'erecció de càtedres de grec, hebreu, caldeu, alarb en centres antiquíssims emissors de cultura literària. En *Sociedad* dona lluminoses orientacions i fa observacions atinadíssimes sobre la influència dels rectors rurals poc apreciada dels governants, i sobre la instrucció dels clergues en els seminaris. Pondera la cabdal importància de l'estudi de la literatura grega, llatina i vulgar, a més de les ciències pròpiament eclesiàstiques, com són Filosofia, Teologia, Sagrada Escriptura, Història Eclesiàstica i Dret Canònic. Aqueixes són les ciències pròpies del sacerdot, que formaren homes eminents, com Tomasino, Mabillon i Bossuet, que escriviren obres vertaderament dignes de passar a la posteritat, tant per l'elevació del pensament com per l'acuradíssima forma literària. És indispensable que la cultura dels clergues estigui al nivell de l'època, per tal que l'error no compti amb més recursos que la veritat, quant a les idees i quant a la forma literària. Dues coses han de contribuir, diu Balmes, a l'assoliment d'aquest ideal en els seminaris: els professors i els llibres. Referent als professors, diu que és lamentabilíssim que les càtedres dels seminaris siguin tan migradament retribuïdes. Tal volta ens enganyem, escriu, mes a nostre entendre poques prebendes haurien d'ésser millor retribuïdes que les càtedres dels seminaris; puix del contrari, ningú no es vol consagrar a un treball tan penós amb la laboriositat assídua que requereix. Pocs són els homes a propòsit per ensenyar bé i formar l'intel·lecte i voluntat dels joves. La raó és perquè els estudis eclesiàstics, per ésser sòlids i profunds, han de fer-se, no sols amb llibres moderns, sinó també amb llibres antics fins escrits amb pèssim gust literari. El jove que surt del seminari on no s'estudia bé, a més de les ciències sagrades, la filosofia i la literatura llatina i vulgar, es troba en un món que no l'entén, amb uns savis que no parlen el seu llenguatge, de manera que malgrat tenir un talent claríssim, i un profund saber, s'entrebanca, en la polèmica amb un pedant, no per falta d'armes, sinó per no tenir-les acomodades a l'ús del dia. Els dogmes de la Religió Catòlica són inalterables, perquè són veritats revelades per Déu. És precís, doncs,

que la doctrina sigui la mateixa de Sant Agustí, de Sant Tomàs, de Bellarmino i de Suárez, presentada als ulls del món amb el vestit literari, que requereix l'afició i l'esperit dels nostres temps, evitant que la ciència sigui contagiada amb aqueixa mena de dissipació i vaguetat característica dels coneixements de la nostra època. El llibre per excel·lència, diu amb Lleó XIII, en el qual poden estudiar els alumnes amb major profit la Teologia escolàstica, és la *Summa Theologica* de Sant Tomàs d'Aquino. Els mètodes d'instrucció han d'estar disposats amb tal art,

que ensems que els joves s'amarin de l'esperit de l'Evangeli, s'entrenin també en la cultura pròpia de l'època. La reunió de la santedat, de la ciència i de la virtut en un jove sacerdot forma un conjunt tan sublim, que els mateixos esperits incrèduls no poden resistir a la seva admirable força suggestiva.

Heus ací alguns dels raigs claríssims de llum orientadora, que sortiren de la sàvia ploma de Balmes i són com un reflex de la doctrina tomista vestida a l'ús de l'època.

RAMON MARTÍ, Prev.

Exemple edificant

Ho és verament el del mestre Pèrez Moya, director de la Basilica Patronal de la Mercè i de tres orfeons de la nostra ciutat, ànima selecta qui sap esmerçar en el servei de Déu i bé del proïsme les dots d'artista que Déu li ha donades.

En aquesta temporada nadalenca, quan la cristianitat acaba de commemorar la vinguda de Jesucrist al món, que fou com la visita del nostre bon Déu a la humanitat malalta, mestre Pèrez Moya, amb sa Escolania Mercedària qui tan bona fama de cantaires es té guanyada, ha visitat diferents hospitals de la ciutat, cantant i tocant davant l'Infant del Pessebre son abundós repertori de cançons nadalenques plenes totes d'aquella tendra devoció i bon humor que les caracteritza, perfumant així de santa alegria aquelles sales llargarudes, palaus on regna la dolor.

Quin espectacle tan corprenedor veure somriure aquelles cares pàl·lides i descarnades! Totes es rejoïen, les dels vells i les dels joves envellits per la malaltia. Tal volta en mantes d'elles temps ha que no hi havia florit un somris. Potser algun d'aquells pobres malalts ja no sabia somriure, i per això, en lloc del somris, unes llagrimetes deien la tendra emoció i tot ço que sentia son cor.

Quin bo donava veure entrar els xamosos escolanets a les sales dels infants malalts i pobres, tot cantant i tocant el timbal i els ferrets i les castanyoles! Hom recordava aquells sants Pastors qui vessant santa alegria anaven a la Cova de Betlem, on jeia en un llit format per una menjadora amb quatre palles l'Infant més pobre de tots, Aquell qui essent Déu volgué estrènyer d'una sola abraçada la infància i la pobresa per nostre amor.

Els pobres infants malalts saltaven d'alegria; fins semblava que es guarissin de llurs malalties. I cer-

tament la tristesa, que és una malaltia del cor, feia lloc a l'alegria. Sortosos nois cantaires! que sabeu comunicar vostra alegria als vostres germans malalts: no sou menys feliços que aquells qui donen llur sang per a ésser transfosa a llur germà, puix l'alegria és sang de l'ànima i mantes vegades la salut del cos. Hom ha dit que en la nostra època dues terceres parts dels homes moren de tristesa. El cert és que a molts malalts si els treien la tristesa els treurien la meitat del mal. Sortosos escolanets qui us passeu la vida cantant lloances a la Verge Blanca, continueu esmerçant en obres tan santes vostres hores de lleure, que la recompensa serà gran. Un dia us dirà el Rei de la Glòria: "Veniu, beneïts del meu Pare: posseïu el regne que se us ha preparat... Puix... estava malalt, i em visitàreu. Llavors li respondreu: Senyor, quan us hem vist malalt... i us visitàrem?... I el Rei respondrà, dient: De veritat us dic, que sempre que ho heu fet a un d'aquells germans meus més petits, a mi m'ho heu fet". (Mat. 25, 34-41).

Canteu, doncs, canteu, bons minyonets, en aqueixos palaus del dolor; canteu-hi i toqueu-hi, i sigui imitat pels grans el vostre exemple. Sabem que el mestre Pèrez Moya té el propòsit de repetir aquestes visites amb sos orfeons. Així s'ensenya pràcticament la caritat als deixebles. Déu faci que siguin molts d'altres els orfeons de la nostra terra que es dediquin a fer obres tan cristianes i socials i que la veu dels cantaires com dolça sirena atregui a aquests llocs el corrent del poble, avui tan desviat d'ells. Si els hospitals fossin més visitats, no viurien amb tanta penúria, ni haurien de tancar la porta a tants dels malalts que hi demanen acolliment.

F. T.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Fets de la setmana

Una important nota oficial fixa l'actitud del Govern en els conflictes provocats per l'impost d'utilitats. Diu així en la seva part més interessant:

"El Jefe del Gobierno escuchó a dichas comisiones (d'obrers catalans) con detenimiento y recogió interesantes informes del funcionamiento y relaciones entre el capital y el trabajo en la industria fabril, de los que ha solicitado una ampliación para estudiarlos y atenderlos, en lo que tengan de justo, mediante el debido contraste con la opinión de personas doctas en la materia.

"De tal estudio acaso puedan deducirse en su día transformaciones y modalidades del impuesto, que sin descargar al obrero que alcanza cierto sueldo, ciertamente insuficiente para la vida, como pasa a la mayoría de los funcionarios civiles y militares, clero, pensionistas, magisterio, de la obligación ciudadana de contribuir a las cargas del Estado en buena parte destinadas al mantenimiento de la producción y otras atenciones, hagan más fácil el cobro de los impuestos que se señalan.

"Al mismo tiempo el Jefe del Gobierno, les habló de la imposibilidad de suspender ni modificar, por ahora, la aplicación del decreto-ley, que sobre considerarlo justo y acertado, hay razones de moral, en relación con las demás clases contribuyentes para mantenerlo, y porque además, sabe se ha iniciado una campaña de tonos violentos en Barcelona, ante la cual el Gobierno se ve obligado antes que a nada a sostener el principio de autoridad, respecto a lo cual ha dado categóricas instrucciones a las autoridades.

"El Gobierno, decidido a llevar a la legislación del Trabajo las mejoras posibles, no lo está menos a considerar que los obreros no pueden estar exentos de obligaciones sociales y cargas fiscales, más que los que perciban jornales por bajo del tipo marcado.

"Es de reconocer que las personas que componían la comisión recibida por el Presidente, se han producido en términos de razón y compostura que predisponen mucho en su favor, pero no han podido llevarle a la modificación de un madurado criterio de gobierno, que tiene sólidos fundamentos, además del de equidad fiscal, para ser mantenido.

"El Gobierno espera que las organizaciones obreras tendrán capacidad para estudiar los problemas políticos y económicos nacionales, y sabrán aceptar en la misma parte de ella a que afecta el sacrificio que representa esta nueva disposición que seguramente facilitará el camino que ha de conducir a la más pronta implantación de reformas sociales que el Ministerio del Trabajo estudia y que han de fundarse no sólo en la existencia de recursos indispensables para ello, sino en la determinación de la condición jurídica del obrero, para quien no puede ser todo protección y derecho, sin la contrapartida de deberes a cumplir, que es lo que conjuntamente define el elemento ciudadano."

De les sessions plenàries de l'A. N. ja no se'n parla. Els seus resultats no es cotitzen. La interpel·lació més notable que es féu, a favor dels mestres d'estudi pobres, pel gran pedagog Siurot (no Sin-sot, com aparegué aquí aquest nom gloriós l'altra setmana), ha tingut simpàtica ressonància en els còrcols culturals, però es creu que els seus efectes no passaran d'aquí.

Crida l'atenció l'Assemblea de l'alt personal d'Hisenda que s'està reunint a Madrid per comunicar-se idees i impressions relatives als greus afers de què tenen cura; per veure de millorar els serveis públics en el ram fiscal; del seu estat a províncies, etc. Aprofitant l'avinentesa es donaran cursets sobre Economia, Finances, Administració, etc.

Hi assistiran tots els Delegats i Subdelegats d'Hisenda.

Hom n'espera un positiu millorament d'aquests serveis, públics, no massa bons en algunes províncies.

L'entrada a Toledo de l'Emm. Cardenal Arquebisbe Dr. Segura ha estat quelcom de triomfal i apoteòsic.

El nou Director de l'Acció Catòlica Social d'Espanya s'ha declarat modestament successor de l'inoblidable Dr. Reig, confirmant, de moment, totes les seves normes i disposicions.

Tot el món polític té posats els ulls aqueixos dies en el Congrés panamericà que s'està celebrant a la Havana. La proposició del delegat de Mèxic relativa a la presidència per torn rigorós de l'organisme suprem de la Unió de les nacions americanes, no ha surtat per ara, com tampoc la proposició de l'Argentina referent a la baixa de les tarifes que dificulten el comerç interamericà. El projecte de Bolívia per a la creació d'un Tribunal a la Havana, semblant al de la Haia, com a més apte per a conèixer de les qüestions americanes, està en estudi, però es tem que no reeixirà. En general, el Congrés panamericà és jutjat severament a Europa, tant per l'acció imperialista dels Estats Units com pel mal dissimulat servilisme de les repúbliques de l'Amèrica llatina que ni han sabut mai reaccionar davant de les seves repúbliques germanes atropellades per la del Nord (Santo Domingo, Haití, Panamà, Colòmbia, Perú, etcètera), ni tan solament ara mateix en veure córrer la sang dels seus germans de Nicaragua...

Aquests severs judicis de tota la premsa mundial davant l'espectacle que es dona en el Congrés de l'Havana, no tenen contradicció enlloc. Adhuc la premsa nordamericana, davant d'això, serva una prudent actitud. Els organismes obrers d'allí en protesten palesament.

D'aquest enviliment col·lectiu de l'Amèrica del Sud, diu un diari que en tenen la culpa els cinc mil milions de dòlars que les dites repúbliques donen als Estats Units, que les tracten com si anessin a declarar-les en suspensió de pagaments.

Els Estats Units demanen 20,000 marins de més, amb 750 oficials.

L'afer de les ametralladores italianes destinades a Hongria i descobertes fa alguns dies a Saint Gotard, pot donar-se per liquidat. La Petita Entesa, que cridava fort al principi, es va assossegant. Romania no li ha fet cara. Ha triomfat Itàlia. Està de sort el Duce. — J.

Noticiari

Espanya

En l'última sessió celebrada pel Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears, es va donar compte del qüestionari circulat per l'Institut Nacional de Previsió, obrint una informació pública sobre la moció formulada fa temps pel propi Patronat respecte a la conveniència que el límit actual de 4.000 pessetes anyals per poder beneficiar-se dels avantatges del Règim de Retir Obrer, s'ampliés a 6.000 pessetes.

Es va acordar el nomenament d'una ponència que, en unió dels patrons i obrers que constitueixen la Comissió Revisora Paritària, contesti els quatre extrems que conté dit interrogatori.

A proposta de la representació obrera es va acordar constés en acta la satisfacció del Patronat pels importants donatius fets per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, en commemoració del "Dia de l'Estalvi", especialment pels destinats a bonificar les llibretes de retir obrer en les seves dues seccions de pensió i de capitalització; en les quals els seus titulars residents a Catalunya i Balears hagin realitzat impositcions voluntàries.

—Ha estat verament triomfal l'entrada del nou Arquebisbe-Cardenal doctor Segura a Toledo. El nou director suprem de l'acció social catòlica espanyola fa concebre grans esperances en aquest camp, ara un xic abandonat.

—La Lluita contra la Mortalitat Infantil segueix recollint almoines pel Laboratori que té projectat i tant es necessita per a lliurar de la mort els infants abandonats. En el domicili de les senyores de la Junta i a la llibreria Casulleres (Clarís, 15), es reben les almoines.

—El magnànim restaurador de l'històric cenobi d'Escornalbou, N'Eduard Toda, president de la Junta de Museus, de Tarragona, ha declarat que prompte s'inaugurarà la capella de Sant Jordi del Monestir de Poblet, el qual quedarà del tot restaurat d'aquí a tres anys, reprenent-se aleshores allí la vida monàstica.

—S'ha constituït a Barcelona la "Junta para la reintegración del Obrero al Campo" amb assistència de valuosos elements que nomenaren per aclamació president al senyor En Josep Elias de Molins, benemèrit de l'acció social.

Moltíssima i molt gran és la tasca que aquesta empresa suposa i innombrables els col·laboradors que es necessiten per a portar-la a bon terme. CATALUNYA SOCIAL s'apressa gustosa a oferir a la J. O. C. el seu modest però decidit concurs.

—El ministre del Treball ha resolt concedir un préstec de l'Estat de 10.110.826 pessetes amortitzable en 30 anys, i al 5 per 100 d'interès, a la societat constructora i beneficiària de cases barates, de Madrid, per la construcció d'un grup de 75 cases col·lectives amb 1.578 habitacions, que projecta edificar prompte.

—Ha passat a millor vida un dels sacerdots sociòlegs més modestos i millors d'Espanya, que col·laborà molts anys amb nosaltres en les grans empreses de l'inoblidable P. Palau: el reverend Ildefons Arroyo, insuperable Consiliari de la Casa Social Catòlica de Valladolid. Déu el tingui al cel!

—El Govern està abonant als obrers ferroviaris les hores extraordinàries consabudes. La Caixa de Pensions creada amb part de dits recursos serà, a la vegada, una Caixa d'Estalvis per a ells mateixos.

—En l'última reunió del florentí Sindicat Catòlic ferroviari que presideix nostre vell amic Agustí Ruiz ha acordat la compra d'accions de ferrocarrils per a fer-se copartícep de l'administració i els guanys de les Empreses.

—A Jaca s'ha fundat una Joventut Catòlica Femenina amb els elements més valuosos de la població. Actuarà a les ordres de l'Acció Catòlica de la Dona.

—La Comissió d'Obres Socials de la Junta d'Acció Catòlica Diocesana, de València, ha fundat la primera Associació Patronal d'Espanya. Cal parlar-ne més llargament d'aquest fet tan important.

—El Cardenal de Sevilla, doctor Ilduain, ha publicat una fervorosa exhortació pastoral convocant els elements catòlics d'acció per a constituir en aquella arxidiòcesi les Joventuts Catòliques Parroquials, de les quals espera fruits tan esponsorosos l'Església.

Estranger

Mussolini ha creat un nou feix per a la policia de carreteres.

Ja en té d'altres per a altres necessitats: però sols és d'envejar-ne un: el que es dedica a defensar i propagar la riquesa forestal.

—El govern grec està fent radicals economies en el ram de guerra, però es creu que costarà la vida al Ministeri.

—El Papa construirà prompte un superb palau per a les Belles Arts en els jardins del Vaticà.

—Noruega vol fer la prova d'un govern laborista, cosa que s'espera arreu amb la natural curiositat perquè "no és igual predicar que edificar".

—La premsa estrangera diu que totes les propagades arrogàncies del president de Mèxic enfront dels Estats Units en la qüestió del petroli, han acabat dient *amen* a tot ço que Coolidge volia.

—A Rússia hi ha deu milions d'obers sense treballs, socorreguts pels Sindicats. La fam causa moltes víctimes.

—Es curiós i instructiu l'Informe anyal del Lloyd anglès sobre el moviment constructiu marítim.

Durant l'any 1927 no ha estat botat a l'aigua ni un vaixell de vela a Anglaterra ni a Irlanda.

El tonatge botat per la Gran Bretanya i Irlanda en vaixells d'altra mena fou de 1.225.873, xifra que representa un augment de 586.305 tones més que en 1926, i que representa un 53,6 per 100 sobre el tonatge mundial.

Durant l'any han estat botades a l'aigua 335.779 tones amb combustible interior, o sigui un 41,1 per 100 del tonatge de vapor.

El tonatge total estranger és de 1.059.806, xifra que representa un augment de 611.000 tones en comparació amb l'any 1926.

Les xifres principals corresponen a Alemanya amb 289.622 tones; als Estats Units, amb 179.288; a Holanda, amb 119.790; a Itàlia, amb 101.076; a Dinamarca, amb 72.038, i a Suècia, amb 67.361.

—A Brussel·les va tenir lloc una important reunió per a estudiar la regulació del treball intel·lectual, que bé ho necessita. Es nomenà una Comissió que hi treballa de ferm. Els acords seran consultats per l'Oficina Internacional de Treball de la S. N.

XARABE PUIG

Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

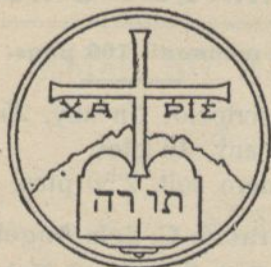
Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

LA BIBLIA

DE

MONTSERRAT

Aquesta traducció dels textos originals de la Bíblia amb el corresponent comentari, constarà de 23 volums de més de 300 planes en gran format. Únicament es ven per subscripció a tota la sèrie de volums. El preu de cada volum relligat és de 30 ptes. El pagament s'efectuarà a l'entrega de cada volum.

Demaneu prospectes especials al R. Pare Administrador de les Publicacions.

MONESTIR DE MONTSERRAT (BARCELONA)

Ganivets, navalles, tisores i tota mena d'articles de tocador

Taller d'esmolrar navalles i altres eines de tall

PLAÇA DEL PI, 3 (davant l'Església)

Acadèmia Cots

Direcció general: Portal de l'Angel, 10--BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 5041 A.-Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons—Màquines de calcular, etc.

Companyia Transatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any.
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any.
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
14 expedicions a l'any.
LINIA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans
14 expedicions a l'any.
" Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any.
" Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any.
" a Filipines
3 expedicions a l'any.

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual: 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

Administració: C. dels Angels, 22 i 24

BARCELONA

URALITA
EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

FRANQUEO CONCERTADO